



19.3.2012

Fingrid Oyj:lle

Kommentti Museoviraston 10.2.2012 (dnro 487/204/2011) Fingrid Oyj:lle antamaan lausuntoon.

Museovirasto toteaa lausunnossaan, jonka saimme tietoomme Fingrid Oyj:ltä 16.3.2012, Mikrolitti Oy:n loka-marraskuussa vuonna 2011 tekemästä inventoinnista:

”...että loppuvuodesta tehtävät arkeologiset kenttätyöt (inventoinnit mukaan lukien), eivät ole Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuvaatimusten mukaisia. Vähäinen valaistus, mahdollinen lumipeite ja routa voivat haitata työskentelyä paljon. ...”

Kyseisen voimajohtolinjainventoinnin aikana maaperä oli sula ja lumeton ja työ tehtiin riittävän hyvässä valaistuksessa, monesti paremmassa kuin mitä on pilvisenä kesäpäivänä, syyskuun sadepäivistä puhumattakaan. Asia käy selkeästi ilmi mm. inventointiraportin valokuvista.

Lisäksi lausunnossa mainittuja Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuvaatimuksia ei ollut olemassa vuonna 2011. Saimme Museovirastolta vasta 30.1.2012 laatuvaatimuksista luonnosesityksen, josta Museovirasto pyysi meiltä lausuntoa. Kyseisessä esitysluonnoksessa todetaan *riittävän (arkeologisen) selvityksen yhtenä kriteerinä:*

6. Havainnointiolosuhteet ovat olleet hyvät.

Hyvien havainnointiolosuhteiden edellytyksiä ovat riittävä valo, lumeton maa ja peitteetön maanpinta. Vedenalaisinventointia tehtäessä mm. huono näkyvyys, pimeys ja kasvillisuus voivat estää riittävien havaintojen tekemisen.

Luonnollisesti teemme maastotyöme – vuodenajasta riippumatta – sellaisissa olosuhteissa ja valaistuksessa, että työn tekeminen on mahdollista. Arkeologien näön tarkkuus on erilainen eri valaistuksissa. Inventoijiemme näkökyky on kuitenkin käsittääkseni hyvä, joskaan sitä ei ole tarkemmin mitattu. Siten en voi tarkkaan määrittää, minkälaiset valaistusolosuhteet ovat kullekin inventoijallemme riittävät. Tulevissa Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuvaatimuksissa annettaneen näkökyvystä ohjeet ja raja-arvot.

Voimme todeta, että inventoinnissamme valaistus oli riittävä. Koska lausunnossa kuitenkin annetaan ymmärtää, että inventoinnin riittävyyttä tullaan jatkossa arvioimaan lisää, todettakoon jo tässä vaiheessa, että vaatimus peitteetömästä maanpinnasta ei toteutunut. Itse asiassa kaikissa vuosina 1988 – 2011 suorittamissamme inventoinneissa – kaikkina vuodenaikoina – maanpinta ei ole ollut täysin peitteetön muualla kuin kynnetyillä pelloilla, hiekkakuopissa, avokallioilla ja osin peitteetön laikutetuissa metsissä. Kyseisessä voimajohtolinjainventoinnissa kynnettyjä peltoja sattui linjalle varsin vähän. Peitteetöntä avokalliota oli ehkä 12 % inventoitujen voimajohtolinjojen käytävän pinta-alasta. Näin ollen arviolta noin 80 % inventoiduista linjakäytävissä ei ollut peitteetöntä maan pintaa. Tilanne voidaan korjata uudella inventoinnilla, jossa sammal, jäkälä, kunta, heinä, nurmi ja muu peitteisyys poistetaan linjan alalta ennen inventointia.

Museovirasto toteaa lausunnossa lisäksi:

”Museovirastolta ei myöskään ole pyydetty muinaismuistolain (295/1963) mukaisia tutkimuslupia po. voimajohtolinjojen alueilla sijaitsevien kiinteiden muinaisjäännösten rajojen tai tarkempien sijaintitietojen määrittelyä varten.”

Inventoinnissa ei kajottu kiinteisiin muinaisjäännöksiin, joten tutkimuslupia ei tarvittu. Asia käy selvästi ilmi inventointiraportissa. Museoviraston lausunto on muinaisjäännösinventointia koskevalta osalta aiheeton.

Timo Jussila, Mikrolitti Oy